

הכנת התלמידים לקראת התנדבות משמעותית בקהילה

העלאת המוטיבציה והאחריות הקבוצתית.

ציוד נדרש

מקרן - למי שבוחר להעביר את הסרטונים או דף מודפס עם האירועים מהנספחים עותק לכל תלמיד.

תכנים ערכיים

מודעות לאחר
אכפתיות
עזרה לזולת
סיפוק שבעשיית טוב

מטרות

- הכרות הקבוצה עם תופעת "הצופה מן הצד"
- הכנת התלמידים לקראת התנדבות משמעותית בקהילה לאורך השנה.

זמן פעילות

70 - 90 דק'

דגשים בטיחותיים

מהלך ההפעלה

מידע תאורטי למדריך:

אפקט "הצופה מן הצד" מתייחס לתופעה בה היחיד רואה את נטל האחריות כמוסר ממנו, ככל שקבוצת האנשים בה הוא נמצא גדולה יותר. במילים אחרות, ככל שגדל מספר הנוכחים באירוע כלשהו, כך הם נוטים לפזר את האחריות ביניהם. תופעה זו באה לידי ביטוי בעיקר כאשר אדם מסוים מצוי במצוקה, ומתבטאת בכך שהאנשים סביבו אינם מגישים לו עזרה מתוך ההנחה שאדם אחר יגיש את העזרה הנדרשת.

שלב א': פתיחה:

שאל את התלמידים - האם קרה לכם פעם שראיתם משהו שמאוד הפריע לכם? ריגש אתכם? ראיתם מישהו שהיה צריך את עזרתכם, אך לא עצרתם/פניתם לסייע לו מתוך אמונה כי "יש כאן המון אנשים וכולם רואים אז בטוח מישהו אחר יעשה את זה".? לקבוצות שיש גישה למקרן ניתן להציג את הסרטון הבא ללא שמע:

<https://www.youtube.com/watch?v=aac0J-LD2CM&t=10s>

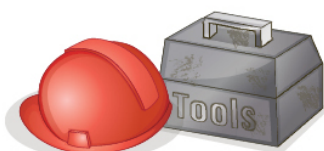
שלב ב' - נספח: סיפור של יסמין פיינגולד:

"המדריך יחלק לתלמידים את האירוע וקראו אותו יחד, לחילופין ניתן להציג את הסיפור דרך יו טיוב- בחיפוש ה"ל. עם סיום ההקראה //ההקרנה - לשאול את התלמידים: האם אתם יכולים לדעת בוודאות שמישהו ינקוט מעשה? מתי לדעתכם ינקוט מעשה מהר יותר כשיש מעט אנשים בסביבה או כשיש הרבה אנשים בסביבה?"

קבל: יתכן שפחדו להיפגע בעצמם, לעתים לא יודעים איך לעזור במקרה כזה, לא תמיד יכולים לעזור. לא תמיד מזהים שצריך עזרה- יתכן כי חלק מהאנשים לא זיהו שמקובל באירוע חירום.

שלב ג' - הצגת התופעה לתלמידים: בצורה רשמית מתוך הרקע התיאורטי למדריך נספר להם על התופעה ונקשר את זה לאירועים שהציגו התלמידים בתחילת המערך.

ארגז הכלים של המדריך החברתי

עיבוד רעיונות

דגש למדריך:

סביר להניח שהתלמידים נתקלים באירועים רבים בחיי היומיום – כמו למשל- קבצן, אישה מבוגרת שמנסה לחצות את הכביש וכדומה. הימנע מתגובות שיפוטיות בין התלמידים, אנחנו כאן כדי להעלות מודעות ולמידה. מטרת המערך היא לעורר את הרצון שלהם לקחת חלק מתוך עשייה ולעורר מודעות לסביבה, חשוב כבר בשלב זה לדבר איתם על נושא ההתנדבות התהליכית אך עדיין לא

להביא אותם לידי דיון בנושא מקום ההתנדבות / אופי ההתנדבות- זאת נעשה בסוף מערך "התנדבות תהליכית יריית פתיחה".

שאלות לסיכום ועיבוד:

מדוע חשוב שנפעל במקרים שאכפת לנו, ולא רק נצפה מהצד ונסמוך על האחר או נקבל את המציאות כמובן מאליו? יש מקרים בהם עדיף שלא ננקוט מעשה? מהי חשיבותה של עשייה בשבילכם?

והשאלה החשובה ביותר:

האם יש נושא / אוכלוסייה / עניין שקרוב ללבכם וש מאוד חשוב לכם או כזה שהייתם רוצים להשפיע עליו?

נספח לפעילות

סיפורה של יסמין פיינגולד:

יסמין פיינגולד, אלופת הארץ בחתירה לשנת 2008, התאמנה בחודש מאי 2009 בחתירה בנחל הירקון בסירה שלה. הרגליים שלה היו קשורות בנעליים לסירה, דבר שנהוג לעשות באימוני חתירה. בשלב מסוים היא התהפכה ונחבטה בראשה, ונשארה לכודה מתחת למים. פארק הירקון הוא מקום שהרבה אנשים מטיילים בו, אולם, אנשים שראו את יסמין מתהפכת וטובעת נשארו עומדים על גדת הנחל – חלקם צעקו שצריך לקרוא למשטרה וחלק גדול מהם הוציא ו פלאפונים וצלמו את הטביעה בוודאזו בזמן שיסמין לכודה במים. לאחר כחמש דקות שלמות עבר במקום עובר אורח בן 62 בשם אבי טובין, למרות גילו ולמרות שהיו במקום אנשים צעירים ממנו הוא היחיד שקפץ לתוך המים. הוא צלל והצליח לנתק את יסמין מהסירה ולהוציא אותה מהמים. בגלל הזמן הרב שהייתה בתוך המים ללא חמצן, יסמין פונתה לבית חולים ללא הכרה במצב קשה. היא איבדה את הזיכרון ועברה תקופה ארוכה של שיקום בבית לוויןשטיין (למי שמתעניין, יסמין חזרה להתאמן וב2010 זכתה שוב באליפות הארץ בחתירה).